

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na drugi redni novinarski konferenci v letu 2017. Ta bo v torek, 11. aprila 2017, ob 11. uri v Atriju ZRC.

Naslov: Novi Slovenski biografski leksikon. Drugi zvezek (B–Bla)

Uredila: Barbara Šterbenc Svetina

Leto: 2017

Zbirka: Novi Slovenski biografski leksikon

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za kulturno zgodovino

ISBN: 978-961-254-985-5

Specifikacija: trda vezava • 16,8 × 24 • 496 strani • ilustrirano

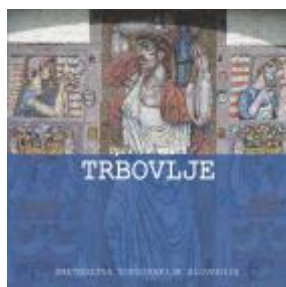
Cena: 33,00 EUR

Uredniški odbor Martin Grum (tehnični urednik / managing editor), Rok Kraigher, Oto Luthar (vodja projekta / project manager), Ahac Meden, Aleš Pogačnik, Mateja Ratej, Barbara Šterbenc Svetina

V drugem zvezku (osebnosti s priimki na črke B–Bla) Novega Slovenskega biografskega leksikona v 257 geslih nadaljujemo s predstavitvijo najvidnejših slovenskih in s Slovenijo povezanih osebnosti iz vseh obdobij naše zgodovine. Glavna odlika leksikona je izčrpen in sorazmerno obsežen opis življenja in dela osebe. Poleg podrobnih stvarnih podatkov o rojstvu, šolanju in zaposlitvah, značilnih za leksikone, je pogosto predstavljeno tudi kulturnozgodovinsko ozadje posameznikovega dela in delovanja. Ker so avtorji gesel praviloma tudi strokovnjaki s področij, na katerih so delovale ali še delujejo predstavljene osebnosti, je vsebinska predstavitev še posebej temeljita in posodobljena z novimi spoznanji.

Tiskano izdajo dopolnjuje spletni portal Slovenska biografija (www.slovenska-biografija.si; urednica Petra Vide Ogrin, Biblioteka SAZU), v katerem je trenutno okoli 6000 gesel.

Naslov: Upravna enota Trbovlje

Avtorji: Simona Kermavnar, Franci Lazarini, Katarina Mohar, Blaž Resman, Andreja Rakovec

Leto: 2017

Zbirka: Umetnostna topografija Slovenije

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-254-987-9

Specifikacija: mehka vezava • 20 × 20 cm • 360 strani

Cena: 33,00 EUR

Šesta knjiga iz serije Umetnostna topografija Slovenije predstavlja umetnostno dediščino naselij v Upravni enoti Trbovlje. V knjigi so predstavljeni vsi sakralni spomeniki (cerkve, kapele, kapelice, znamenja) ter izbor kakovostnejših in pomembnejših profanih objektov in spominskih obeležij. Opise spomenikov spremlja seznam arhivskih virov in dosedanjih objav v literaturi ter obsežen izbor fotografske dokumentacije. Vse cerkve so predstavljene tudi s posnetki florisov.

Naslov: Mavrica na tri plamene, Bog nas živi vse Slovence. Folklorne in spominske pripovedi z vzhodnega dela Slovenskih goric in Ptujskega polja

Avtorji: Jelka Pšajd, Mateja Huber, Nevenka Korpič, Anja Serec Hodžar

Leto: 2017

Zbirka: Glasovi 48

Jezik: Slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko narodopisje

ISBN: 978-961-254-989-3

Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 204 strani

Cena: 25,00 EUR

Knjiga prinaša zapise 297 zgodb iz štirinajstih občin: Apače, Dornava, Gorišnica, Gornja Radgona, Križevci pri Ljutomeru, Ljutomer, Markovci, Ormož, Radenci, Razkrižje, Središče ob Dravi, Sv. Jurij ob Ščavnici, Tomaž pri Ormožu in Veržej. Zapisovalci so jih iz ust osamljenih prebivalcev na zapuščenih domačijah zadnji hip rešili pred pozabo in pri zapisih upoštevali tudi jezikovne posebnosti. Sledi starodavne duhovne dediščine so prikazane v pravljicah, bajkah, legendah, raznovrstnih povedkah, tudi šalah, ki so lajšale delovni vsakdanjik. O etnološki dediščini govorijo stara znanja o nekdanjem kmečkem gospodarstvu in starih obrteh na podeželju, spomini na fantovske vragolije in dekliske nezgode, modrosti preskušene starosti in nejeverne uvere. Tako je obarvana še zadnja bela lisa zbirke Glasovi v severovzhodni Sloveniji, priča o nekdanji podeželski duhovni in družbeni kulturi na jugovzhodnem delu Slovenskih goric s Prlekijo in Ptujskim poljem z znamenito Lükarijo. Knjigo bodo gotovo radi jemali v roke dijaki z Gimnazije Frana Miklošiča iz Ljutomera in Gimnazije Ormož, ki so bili zaproseni, da oblikujejo njeno notranjo opremo.

Naslov: Keltska dediščina v toponimiji jugovzhodnega alpskega prostora

Avtor: Luka Repanšek

Leto: 2016

Zbirka: Linguistica et philologica 33

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

ISBN: 978-961-254-964-0

Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 332 strani

Cena: 27,00 EUR

Monografija je prva sistematična obravnava keltske zemljepisnolastnoimenske dediščine na jugovzhodnem alpskem prostoru. Z upoštevanjem strogih metodoloških načel, zasnovanih izrecno za preučevanje občutljivega jezikovnega gradiva, raziskava poskuša eksaktno odgovoriti na vprašanje, katera antična in sodobna zemljepisna lastna imena je mogoče v etimološkem smislu z večjo ali manjšo gotovostjo opredeliti kot izvorno galska. Ker je preučevano jezikovno gradivo vpeto v širok časovni okvir, po naravi pa je praviloma fragmentarno in kot takšno zahteva strukturirano in vsestransko etimološko obravnavo, delo s svojimi metodološkimi prijemi in spoznanji v enaki meri pomembno prispeva k zgodovinski slovnici keltskih jezikov, primerjalnemu jezikoslovju indoevropskih jezikov (zlasti z ozirom na problematiko onomastičnih oz. fragmentarno izpričanih jezikovnih sistemov), slovenskim, splošneje slovanskim in romanskim imenoslovnim študijam ter slovanskemu in romanskemu zgodovinskemu glasoslovju ter interakciji med obema jezikovnima sistemoma.

Naslov: **Praslovanski ijevski samostalniki moškega spola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja**

Avtor: Metod Čepar
Leto: 2017
Zbirka: *Linguistica et philologica* 35
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
ISBN: 978-961-254-983-1
Specifikacija: mehka vezava • 17 × 24 cm • 238 strani
Cena: 17,00 EUR

Osrednji del monografije je analiza odrazov praslovanskih ijevskih samostalnikov moškega spola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja. Praslovanski ijevski samostalniki moškega spola se v tem obdobju lahko odražajo v ojevski (moški), ijevski ženski, ijevski moški (gospod, ljudje, deloma pot), ujevski (cirkumflektirane enozložnice) in ajevski sklanjatvi. V množini se lahko odražajo tudi v mešani ijevsko-ojevski sklanjatvi (moški spol) ali mešani ijevsko-ajevski sklanjatvi (miš). Večina odrazov ijevske sklanjatve je omejenih na posamezne sklonske oblike in se ne odražajo v vsej paradigmi. Več odrazov ijevske sklanjatve je v množini, med tem ko je v ednini večji vpliv ojevske sklanjatve. V obravnavanem obdobju je 55 samostalnikov, ki so odraz praslovanskih ijevskih samostalnikov moškega spola: cesar, čmrlj, črv, dever, drob, glad, gnus, golob, gos, gospod, gost, gozd, hot, jagned, jastreb, kmet, kol, labod, laket, ljudje, los, luč, medved, miš, molj, mozelj, možgani, noht, ogel, ogenj, olov, os, pastir, peč, pečat, pelin, plat, pleš, pleša, pot, razpot, risa, seženj, snet, srd, sred, tast, tat, trst, zet, zver, žal, želod, žerjav, žolč.

Naslov: **Terminologija v Evropski uniji**

Avtorica: Tanja Fajfar
Leto: 2017
Zbirka: *Lingua Slovenica* 9
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
ISBN: 978-961-254-975-6
Specifikacija: mehka vezava • 14,5 × 21 cm • 274 strani
Cena: 18,00 EUR

V monografiji je poudarek na oblikovanju in značilnostih slovenske različice terminologije v EU. Osnovna naloga terminologije je zagotavljanje učinkovitega sporazumevanja, zaradi česar naj bi bila nedvoumna in ustaljena, še posebej pa je jasna terminologija pomembna v kontekstu prava. Načelo večjezičnosti je temeljno načelo jezikovne ureditve EU, ki ga je mogoče doseči s prevajanjem. S prevajanjem nastaja tudi terminologija, pri čemer mora biti pred poimenovanjem pojma prepoznana njegova vsebina, za kar so najbolje usposobljeni pravniki.

Sodbe Sodišča EU prevajajo pravniki lingvisti, ki so po izobrazbi pravniki z diplomom nacionalne pravne fakultete. Zaposleni so v vseh institucijah EU, za prevajanje pa so zadolženi samo na Sodišču EU, in sicer prevajajo v svoj materni jezik. V monografiji predstavljena terminološka analiza sodb Sodišča EU s področja blagovne znamke EU prikazuje, kako se je oblikovala terminologija v teh sodbah in s kakšnimi težavami se srečujejo pravniki lingvisti na Sodišču EU pri prevajanju sodb.

Naslov: Slovenske oporoke in prisežna besedila o oporokah (1671–1850). Elektronska izdaja

Avtor: Boris Golec

Uredil: Matija Ogrin

Leto: 2017

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

ISBN: 978-961-254-995-4

Specifikacija: internetna objava • html

Pred nami je tretja monografija Borisa Golca, ki obravnava uradovavno sloveniko. V njej se je posvetil najmanj raziskani zvrsti – slovenskim oporokam. Za vsako oporočno besedilo je raziskal okoliščine in ozadje nastopajočih oseb ter pripravil diplomatični in kritični prepis slovenskega teksta, na koncu pa dodal pregled oporočnega izrazja.

Med vsemi možnimi zvrstmi besedil, ki so jih v slovenščini pisali od srednjega veka do srede 19. stoletja, se oporočna pojavijo med zadnjimi. Golčeva monografija nam prinaša 51 besedil, ki dokumentirajo začetek in vznik te pomembne zvrsti v dolgi dobi od leta 1671 do leta 1850: 42 je oporok, devet pa z oporokami povezanih priseg. Od teh je glavnina besedil prvič objavljena. Oporoke v slovenščini so podali ljudje vseh družbenih stanov: od dveh plemkinj do župnika, učitelja, tržana in preprostih podložnikov. Izvirajo iz skoraj vseh slovenskih pokrajin, zanimivo pa je, da jih je največ iz južne Štajerske in zahodnega slovenskega etničnega obrobja.

Naslov: Varuhi žlice

Fotografije: Manca Juvan

Besedilo: Saša Petejan, Urška Strle, Slavoj Žižek (predgovor)

Prevod: Boris Kern

Leto: 2017

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije

ISBN: 978-961-254-992-3

Specifikacija: internetna objava • html

Fotografska monografija govori o ohranjanju spomina na internacijo v italijanskih koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno. To je bil čas, ko je Kraljevina Italija okupirala del ozemlja Kraljevine Jugoslavije, tovrstna taborišča pa uporabljala kot instrument političnega in rasnega nasilja. Knjiga je del boja proti vsebolj razširjeni zgodovinski amneziji v Italiji in drugod: ljudi ne preseneča samo spoznanje, da je bil Mussolinijev režim agresorski, ampak tudi da je vzpostavil mrežo stotin taborišč v Italiji in na ozemlju današnje Slovenije in Hrvaške. Natančno število taborišč in žrtev ostaja neznano.

Spletna izdaja je slovenski prevod knjige Guardians of the Spoon (2016), ki je na 32. Slovenskem knjižnem sejmu dobila nagrado za najbolje oblikovano knjigo v kategoriji monografije in bibliofilske izdaje (Sara Badovinac in Peter Zabret, PRAPESA).

Naslov: **Airborne laser scanning raster data visualization. A Guide to Good Practice**

Avtorja: Žiga Kokalj, Ralf Hesse

Leto: 2017

Zbirka: Prostor, kraj, čas 14

Jezik: angleški

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za antropološke in prostorske študije

ISBN: 978-961-254-984-8

Specifikacija: internetna objava • pdf • 90 strani

Monografija nudi vpogled v nabor tehnik prikaza visokoločljivih modelov višin. Napisana je v kontekstu preučevanja in interpretacije različnih tipov zgodovinskih in modernih, kulturnih in naravnih majhnih reliefnih oblik. Daje jedrnatte napotke za izbiro najboljših tehnik prikaza določenih tipov pokrajine in izrazitih oblik.

Tri glavna poglavja – opis tehnik prikazovanja digitalnih modelov višin, napotki za njihovo izbiro in orodja za izračun prikazov –, spremljajo izbrani primeri tipičnih arheoloških in geomorfoloških študij, slovarček pojmov ter seznam literature in priporočenega branja. Posameznikom z različnih znanstvenih področij in z različnim predznanjem o tematiki je struktura v pomoč pri razumevanju različnih tehnik prikazov, kako jih brati, kako izbrati prave nastavitve pri njihovem izračunu in kako prepoznati najbolj primerne za namen zasnovane raziskave.

Naslov: **Trajnostni razvoj mest in naravne nesreče**

Uredili: Matija Zorn, Blaž Komac, Rok Ciglič, Jure Tičar

Leto: 2017

Zbirka: Naravne nesreče 4

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika

ISBN: 978-961-254-993-0

Specifikacija: mehka vezava • 16,5 × 23,5 cm • 200 strani

Cena: ni v prodaji

V knjigi je sedemnajst poglavij s področja naravnih nesreč. V poglavjih so opisana raziskovalna spoznanja ter primeri uporabe sodobnih tehnologij v primeru naravnih nesreč, s poudarkom na naravnih nesrečah v urbanem okolju. Knjiga vsebuje različne teme, kot so na primer potresi, poplave, snežni in zemeljski plazovi, vročinski valovi, mestni toplotni otok ter spletne aplikacije.